

عنوان مقاله:

حق بر فهم قانون

محل انتشار:

مجله حقوقی دادگستری, دوره 84, شماره 111 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

احمد خسروی - استادیار گروه حقوق، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

حامد نوروزی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

خلاصه مقاله:

اصل حاکمیت قانون و بهدنبال آن تعیین حقها، آزادیها و تکالیف مردم میطلبد تا، جهت آگاهی از این حقها و تکالیف، قوانین از طریق انتشار در دسترس عموم قرار گیرد. اما صرف انتشار قانون مردم را از حقها و تکالیف مقرر در قانون آگاه نخواهد کرد، بلکه لازم است تا محتوای قانون نیز برای مردم قابلفهم باشد. پژوهش حاضر حول محور این پرسش اصلی شکل گرفته است که بهرغم آنکه زبان قانون باید تخصصی باشد قانون به چه نحوی باید تدوین یابد تا ضمن انتقال دقیق منظور قانونگذار، برای مردم نیز قابلفهم باشد. رویکرد پژوهش توصیفی و تحلیلی است و برای جمعآوری دادههای تحقیق از روش کتابخانهای استفاده شده است. پس از بررسی روشن شد که بر سر راه فهم قانون دو گونه عوامل ابهامزا (عوامل ابهامزای زبانی و غیرزبانی) وجود دارد. عوامل زبانی همان عوامل نگارشی هستند که در همه متون، بهویژه متون حقوقی، نیز لازمالرعایه میباشد؛ عوامل غیرزبانی نیز شامل مواردی مانند تعدد مراجع قانونگذاری، قانونگذاری پراکنده و... میشود. در نهایت باید گفت با توجه به فلسفه حقوق که همانا ایجاد حق و تکلیف برای افراد جامعه است میطلبد که قوانین به زبانی بیان شود که عموم جامعه قادر به فهم آن باشند؛ گرچه نباید استفاده از زبان معیار و سادهنویسی تا جایی پیش برود که دقت در بیان قوانین را تحت تأثیر قرار دهد و ابزار سواستفادههای قانونی را فراهم کند.

كلمات كليدى:

حق بر فهم قانون, عوامل ابهامزای قانون, علم حقوق, زبان حقوق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

https://civilica.com/doc/1198883

